

Afprøvning af nye herbicider

– GORI er et af de firmaer, der prøver at finde afløsere for atrazin og Velpar

Af Jakob Harrekilde Jensen

Den igangværende revurdering af kemiske bekæmpelsesmidler har allerede sat sine første spor. Således er der i skrivende stund bl.a. nedlagt forbud mod handel med atrazin til skovbrug efter juli 1991.

Skovbruget har sammen med en gruppe eksperter udarbejdet et notat om Planteværnsstrategier med det formål

- 1) at reducere forbruget af pesticider,
- 2) at stimulere overgangen til mere miljøvenlige midler, og
- 3) at udvikle dyrkningsformer uden anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler.

Et af de områder der peges på i et tilhørende projektkatalog er afprøvning af nye mere miljøvenlige midler.

Afprøvning kræver tid

For at et kemisk middel kan godkendes til f.eks. ukrudtsbekæmpelse i skov, skal det igennem en række tests og afprøvninger. For det første skal det opfylde en lang række miljømæssige krav for at blive *godkendt* af Miljøstyrelsen. Der er tale om nedbrydningsstad, toksicitet, mobilitet i jorden m.m.

Desuden skal midlet testes med hensyn til egnethed overfor forskellige ukrudtsarter i de enkelte kulturtræarter for at blive *anerkendt* til den givne anvendelse. Det indebærer toleranceforsøg (kan kulturtræarten tåle midlet) og afprøvninger af effekten overfor de pågældende ukrudtsarter.

Ovennævnte afprøvninger er dyre og tidskrævende. Dette gælder ikke mindst af-

prøvninger for at tilgodese de miljømæssige krav. Det er derfor i første omgang mest oplagt at kaste sig over midler, der allerede er godkendte, men som ikke har været afprøvet i skov.

GORI er igang

GORI Silva er igang med afprøvning af flere midler for at finde mere miljøvenlige afløsere for bl.a. atrazin og Velpar.

GORI Silva er en afdeling af GORI, som specielt arbejder med kemiske midler til skovbruget. Det første middel, GORI 920, som anvendes til beskyttelse mod snudebiller, lus og træborende insekter, har allerede været på markedet i et stykke tid.

Derudover er man igang med udvikling og afprøvning af ukrudtsmidler, hvor to midler indtil videre har vist sig lovende.

GORI 900 – et græsmiddel

Det aktive stof er carbetamid, som er et jordmiddel. Det minder en hel del om Kerb og skal tilsvarende udbringes i vinterhalvåret. Midlet har i forsøg vist god effekt overfor græsser, bl.a. også besværlige tuegræsser som Mosebunke.

GORI 900 mangler den sidste godkendelse fra Miljøstyrelsen, men GORI forventer, at dette snart falder på plads, så midlet kan være klar til 1991 – måske allerede i vinteren 1990/91.

GORI 910 – en afløser for Velpar?

Der er her tale om en blanding af et nyt jordmiddel og det kendte bladmiddel Roundup (Glyphosat).

Roundup er et kendt og afprøvet middel, men med begrænsninger mht. frøkrudt og anvendelsestidspunkt. Da Roundup ikke virker på fremspirende frøkrudt, er det oplagt at forsøge at supplere det med et jordmiddel.

Man arbejder pt. med afprøvning af blandingsforhold og sprøjetidspunkt.

Afslutning

Det er meget ønskværdigt helt at overgå til ikke-kemiske renholdelsesmetoder. De hidtidige erfaringer viser dog, at der ikke pt. foreligger et brugbart alternativ.

Man kommer derfor næppe udenom at de vigtigste erstatninger for atrazin og på et tidspunkt også Velpar på kort sigt især skal findes blandt mere miljøvenlige herbicider.

Skovbruget lider i den situation under, at det er et lille erhverv. Det er derfor svært at få de store kemikoncerner til at udvikle nye midler specielt til skovbruget.

I første omgang må man derfor "nøjes" med afprøvninger af allerede kendte midler indenfor havebrug, landbrug eller fra andre skovlande.

Der er andre firmaer end GORI, der er igang med et sådant afprøvningsarbejde. Der vil blive orienteret herom i senere numre af dette blad.

Figur 1. Forsøg med 5, 7 og 9 kg GORI 900 udsprøjtet i juletrækultur i februar 1990 på Broholm.

Figur 2. Forsøg med Glyphosat/Diflufenican udsprøjtet i juletrækultur i april 1990 på Broholm.

